

Sygn. akt IX GC 311/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2018r.

Sąd Okręgowy w Lublinie IX Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SO Sławomir Boratyński

Protokolant :starszy sekretarz sądowy Anna Babiarcz

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2018r. w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 278.438,84 zł. (dwieście siedemdziesiąt osiem tysięcy czterysta trzydzieści osiem złotych osiemdziesiąt cztery grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi:

a/ od kwoty 5.373,02 zł. (pięć tysięcy trzysta siedemdziesiąt trzy złote dwa grosze) od dnia 27 stycznia 2017r. do dnia zapłaty;

b/ od kwoty 16.887,63 zł. (szesnaście tysięcy osiemset osiemdziesiąt siedem złotych sześćdziesiąt trzy grosze) od dnia 31 stycznia 2017r. do dnia zapłaty;

c/ od kwoty 34.020,71 zł. (trzydzieści cztery tysiące dwadzieścia złotych siedemdziesiąt jeden groszy) od dnia 1 lutego 2017r. do dnia zapłaty;

d/ od kwoty 42.342,63 zł. (czterdzieści dwa tysiące trzysta czterdzieści dwa złote sześćdziesiąt trzy grosze) od dnia 3 lutego 2017r. do dnia zapłaty;

e/ od kwoty 25.402,22 zł. (dwadzieścia pięć tysięcy czterysta dwa złote dwadzieścia dwa grosze) od dnia 7 lutego 2017r. do dnia zapłaty;

f/ od kwoty 22.482,09 zł. (dwadzieścia dwa tysiące czterysta osiemdziesiąt dwa złote dziewięć groszy) od dnia 10 lutego 2017r. do dnia zapłaty;

g/ od kwoty 22.480,99 zł. (dwadzieścia dwa tysiące czterysta osiemdziesiąt złotych dziewięćdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 14 lutego 2017r. do dnia zapłaty;

h/ od kwoty 18.863,43 zł. (osiemnaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt trzy złote czterdzieści trzy grosze) od dnia 22 lutego 2017r. do dnia zapłaty;

i/ od kwoty 31.472,76 zł. (trzydzieści jeden tysięcy czterysta siedemdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt sześć groszy) od dnia 24 lutego 2017r. do dnia zapłaty;

j/ od kwoty 33.791,89 zł. (trzydzieści trzy tysiące siedemset dziewięćdziesiąt jeden złotych osiemdziesiąt dziewięć groszy) od dnia 25 lutego 2017r. do dnia zapłaty;

k/ od kwoty 16.981,34 zł. (szesnaście tysięcy dziewięćset osiemdziesiąt jeden złotych trzydzieści cztery grosze) od dnia 14 marca 2017r. do dnia zapłaty;

l/ od kwoty 8.340,13 zł. (osiem tysięcy trzysta czterdzieści złotych trzynaście groszy) od dnia 24 marca 2017r. do dnia zapłaty;

II. oddała powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 24.739,00 zł. (dwadzieścia cztery tysiące siedemset trzydzieści dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

SSO Sławomir Boratyński

Sygn. akt IX Gc 311 / 17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 9 maja 2017 r. (k. 3 i nast.) strona powodowa (...) z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. kwoty 278 438 , 84 zł. z tytułu niezapłaconych należności z faktur wraz z odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od poszczególnych kwot składających się na należność główną i za okresy szczegółowo oznaczone w pozwie na k. 4 oraz kosztami postępowania . Przedmiotowy pozew zawierał wniosek o rozpoznanie sprawy w postępowaniu upominawczym .

Jako uzasadnienie pozwu wskazano ,że powód i pozwany prowadząc działalność gospodarczą w okresie objętym żądaniem pozwu pozostawali w stałych stosunkach gospodarczych .W ramach tych stosunków strona pozwana w dniu 17 października 2014 r. zawarła z J. F. (1) prowadzącym wówczas działalność gospodarczą pod firmą (...) umowę o współpracy nr 1/R/14 , której przedmiotem była sprzedaż na rzecz pozwanej spółki produktów naftowych ; oleju opałowego paliwa grzewczego i oleju popirolitycznego . J. F. (1) będący przedsiębiorcą prowadzącym jednoosobową działalność gospodarczą został z dniem 28 listopada 2016 r. przekształcony w spółkę (...) Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w W. i w związku z powyższym zgodnie z dyspozycją art. 584 ze zn. 2 § 1 ksh powodowej spółce przysługują obecnie wszelkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształconego . W okresie od stycznia do marca 2017 roku z tytułu zakupów paliwa w powodowej spółce przez stronę pozwaną zostało wystawionych dwanaście faktur VAT na łączną kwotę 301 400 , 35 zł. Zostały także wystawione dokumenty potwierdzające wydanie zakupionego paliwa pozwanej .Faktury i dokumenty te zostały wskazane w pozwie na k. 5 i nast. Pomimo odbioru zakupionych przez pozwaną spółkę paliw płynnych i upływu terminu płatności określonego w fakturach VAT i licznych monitów pozwana spółka znacznie opóźniła się z uregulowaniem swoich zobowiązań względem strony powodowej. Pozwana spółka na poczet należności zapłaciła jedynie kwotę w wysokości 22 961 , 51 zł. W dniu 9 marca 2017 r. na konto powodowej spółki wpłynęła bowiem od spółki pozwanej kwota 31 000 zł. którą to płatność powódka na podstawie art. 451 § 3 kc zaliczyła w kwocie 8 038 , 49 zł. na poczet zapłaty faktury VAT nr (...) (faktura ta nie jest objęta niniejszym pozwem) , a pozostałą kwotę w wysokości 22 961 , 51 zł. na poczet częściowej zapłaty za fakturę VAT nr (...) z dnia 12 stycznia 2017 r. Do zapłaty z tej faktury pozostała kwota w wysokości 5 373,02 zł. Więcej płatności pozwana spółka nie dokonała . Pełnomocnik strony powodowej pismem z dnia 29 marca 2017 r. skierował do pozwanej wezwanie do dobrowolnej zapłaty i wyznaczono pozwanej ostateczny termin spełnienia świadczenia na dzień 5 kwietnia 2017 r. Strony nie doszły do porozumienia w przedmiocie spłaty zadłużenia pomimo wymiany w tym zakresie pism .

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym (sygn. akt IX GNc 295/17) Sąd Okręgowy zasądził od strony pozwanej na rzecz powodowej spółki dochodzona pozwem kwotę wraz z odsetkami i kosztami procesu w wysokości 10 698 zł. (k. 78 i nast.) .

Odpis nakazu zapłaty wraz z odpisem pozwu i odpisami załączników został stronie pozwanej doręczony w dniu 9 czerwca 2017 r. (k. 84) . Strona pozwana w ustawowym terminie złożyła na pismo procesowe zawierające sprzeciw od tego nakazu zapłaty (k. 85 i nast.) . W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwana spółka zaskarżyła nakaz zapłaty w całości wnosząc jednocześnie o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na rzecz strony pozwanej kosztów postępowania według norm przepisanych .Jako uzasadnienie sprzeciwu wskazano , że roszczenie powoda zostało wniesione przedwcześnie z uwagi na fakt ,że przy zakupie towaru pozwany uzyskał ustną prolongatę przedłużającą termin zapłaty za dostarczony towar , a powództwo jest nieudowodnione. Strona pozwana wskazała nadto ,że w przypadku nieuwzględnienia powyższych zarzutów wnosi ona o zasądzenie dochodzonej kwoty w ratach na podstawie art. 320 kpc tj. na dwadzieścia siedem rat płatnych na koniec miesiąca po 10 000 zł. przy czym ostatnia rata będzie wyniosła 17 438 , 84 zł. wraz z odsetkami w przypadku opóźnienia jakiegokolwiek z rat .

W piśmie procesowym z dnia 9 sierpnia 2017 r. (k. 108 i nast.) strona powodowa podtrzymała roszczenia z pozwu jak również dotychczasowe stanowisko w sprawie . Zaprzeczyła ona ponadto istnieniu ustalonych ustaleń stron co do ewentualnego przedłużenia terminu zapłaty za dostarczony towar oraz zaoponowała co do wniosku o rozłożenie świadczenia na raty . W toku postępowania strona powodowa i pozwana podtrzymały swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie na terminie rozprawy w dniu 8 września 2017 r. (k. 125 i nast.) , a strona powodowa także na terminie rozprawy w dniu 18 maja 2018 r. (k. 175 i nast.) .

Sąd Okręgowy Sąd Gospodarczy rozpoznając przedmiotową sprawę ustalił i zważył co następuje :

Strony niniejszego postępowania są podmiotami gospodarczymi . Powód prowadzi działalność gospodarczą jako osoba prawna – spółka prawa handlowego wpisana do KRS pod numerem (...) (wydruk z KRS k. 14 i nast. oraz k.44 i nast.) . Strona pozwana również działa jako osoba prawna – spółka prawa handlowego wpisana do KRS pod numerem (...) (wydruk z KRS k. 17 i nast. oraz k.71 i nast. , k. 95 i nast. , k. 117 i nast. , k. 131 i nast.) . Powodowa spółka powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą w jednoosobową spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością zgodnie z planem przekształcenia z dnia 30 września 2016 r. Przedsiębiorcą tym był J. F. (2) (...) (vide wydruk z KRS strony powodowej – okoliczność niesporna między stronami niniejszego postępowania . Stosownie do przepisu art. 584¹ ksh przedsiębiorca przekształcany staje się zaś spółką przekształconą z chwilą wpisu do rejestru (dzień przekształcenia). Stosownie natomiast do przepisu art. 584² § 1 ksh spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego , a spółka ta pozostaje podmiotem w szczególności zezwoleń, koncesji oraz ulg, które zostały przyznane przedsiębiorcy przed jego przekształceniem, chyba że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji albo ulgi stanowi inaczej (vide zapis z § 2) . Na marginesie należy tylko wskazać ,że strona pozwana w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie podnosiła żadnych zarzutów w zakresie legitymacji czynnej strony powodowej w niniejszym postępowaniu . Przed dokonaniem powyższego przekształcenia J. F. (1) zawarł w pozwana spółką umowę o współpracy nr 1/R/14 w dniu 17 października 2014 r. , w której powyższa osoba fizyczna występowała jako sprzedawca , zaś pozwana spółka jako kupujący (k. 21 i nast.) . Przedmiotem tej umowy była sprzedaż produktów takich jak olej opałowy , paliwo grzewcze i olej popirolityczny . Umowa w § 5 regulowała terminy i sposób płatności za sprzedane towary .Przewidywała ona ,że zapłata może być dokona przelewem przed odbiorem produktu od sprzedawcy lub przelewem w ciągu 14 dni . Przewidywała ona także ,że w szczególnych przypadkach sprzedawca może wydłużyć termin płatności . Bezsporne było natomiast między stronami to ,że przedmiotowa umowa obowiązywała i była wykonywana również po dokonaniu powyższego przekształcenia , w wyniku którego doszło do powstania powodowej spółki . Po powyższym przekształceniu w roku 2017 r. strona powodowa wydawała w dalszym ciągu olej napędowy grzewczy stronie pozwanej . Poszczególne transakcje dokonane pomiędzy stronami niniejszego postępowania były dokumentowane wystawieniem faktur Vat oraz dowodami wydania oraz oświadczeniami o przeznaczeniu nabytego towaru (k. 24 i nast.) . Pierwsza z faktur objętych niniejszym pozwem nr 158/LO/01/2017 została wystawiona w dniu 12 stycznia 2017 r. , zaś ostatnia nr (...)

w dniu 9 marca 2017 r. Każda z faktur określała okres i termin jej płatności . Tytułem zapłaty należności za pobrany towar strona pozwana uiściła na rzecz strony powodowej w dniu 9 marca 2017 r. kwotę 31 000 zł. (k. 60 , okoliczność niesporna między stronami niniejszego postępowania) . Części z tej należności została zaliczona na poczet faktury która nie jest objęta niniejszym postępowaniem , zaś kwota 22 961,51 zł. na poczet należności z pierwszej faktury objętej niniejszym postępowaniem (okoliczność niesporna między stronami) . Do zapłaty z tej faktury pozostała kwota 5373, 02 zł. dochodzona niniejszym pozwem . Łączna kwota , która pozostała do zapłaty w powyższych faktur wynosiła 278 438 , 84 zł. i była dochodzona niniejszym pozwem . Spłaty zadłużenia dotyczyły pisma stron z dnia 5 marca 2017 r. i 7 kwietnia 2017 r. (k. 64 i nast.) Pismem z dnia 29 marca 2017 r. powód wezwał natomiast pozwanego do zapłaty kwot dochodzonych pozwem (vide pisma k. 61 i nast.) .

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów dołączonych przez stronę powodową do pozwu . Sąd Okręgowy mając na względzie cały materiał dowodowy uznał przedmiotowe dokumenty złożone do akt przez stronę powodową za dowody wiarygodne . Dowody w postaci dokumentów złożone do akt przez stronę powodowa nie były w ogóle zresztą podważane przez stronę pozwaną , jak też strona pozwana nie kwestionowała ich prawdziwości , czy też wiarygodności , a w żadnym zakresie nie odmawiała im w niniejszej sprawie mocy dowodowej . Warto tu także wskazać , że strona pozwana nie wykazała , aby podjęła jakieś działania podważające zasadność wystawienia tych dokumentów niezwłocznie po tym , gdy otrzymała przedmiotowe faktury , czy też samo wezwanie do zapłaty . Skoro zatem sama pozwana nie podważała walorów dowodowych tych dokumentów , to również Sąd Okręgowy nie znalazł żadnych podstaw do podważenia ich mocy dowodowej z urzędu .

W niniejszym postępowaniu Sąd Okręgowy dopuścił także dowód osoby z przesłuchania świadka . Świadek S. M. pracownik strony powodowej – dyrektor do spraw windykacji w swoich zeznaniach podał zaś , że nigdy nie było prośby pozwanego o odroczenie terminu płatności , a w powodowej spółce tylko on jest odpowiedzialny za podejmowanie decyzji w przedmiocie wyrażenia zgody na wydłużenie terminów płatności za zakupione produkty (k. 162 i nast.) . Wobec nieusprawiedliwionej nieobecności strony powodowej i pozwanej (ich członków zarządów) na terminie rozprawy w dniu 18 maja 2018 r. Sąd Okręgowy pominął przeprowadzenie dowodu z przesłuchania stron w niniejszym postępowaniu (vide art. 302 § 1 kpc) .

Sąd Okręgowy uznał , że zeznania powyższego świadka są wiarygodne i obdarzył je w całości wiarą . Zeznania te są zgodne , spójne , jak również pozostają w zgodzie z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszym postępowaniu , który do akt złożyła strona powodowa . Są z tym materiałem dowodowym zbieżne i również wzajemnie się z nim uzupełniają i dlatego właśnie między innymi w ocenie Sądu Okręgowego zasługują na obdarzenie ich wiarą . Zeznania te złożone w niniejszym postępowaniu są w ocenie tutejszego Sądu w kontekście całokształtu ujawnionego materiału dowodowego – wiarygodne , miarodajne i zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy . Dają one obraz rozliczeń u strony powodowej . Zeznania te nie zostały także w żaden sposób skutecznie podważone przez stronę pozwaną oraz jej profesjonalnego pełnomocnika procesowego.

Umowa , którą zawarła strona pozwana z poprzednikiem prawnym powodowej spółki miała charakter umowy kupna sprzedaży . W ocenie Sądu Okręgowego zawarcie tej umowy znajdowało następnie potwierdzenie właśnie w wystawianych dokumentach księgowych , jakimi są faktury VAT oraz w dowodach wydania zakupionego towaru . Stosownie zaś do treści art. 535 kc przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz , a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę . Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego powódka wywiązała się z obowiązków sprzedawcy - wydała wymienione w fakturach towary stronie pozwanej , jako kupującemu przenosząc jednocześnie na nią ich własność . Wykonania umów w tym zakresie przez stronę powodową strona pozwana zresztą w ogóle nie kwestionowała . Przeciwnie pełnomocnik strony powodowej wprost oświadczył , że nie kwestionuje wykonania umowy przez stronę powodową w zakresie objętym niniejszym postępowaniem , a jedynie terminy płatności poszczególnych należności składających się na należność główną (vide k. 127) . Strona pozwana w powyższym zakresie nie przedstawiła także żadnych dowodów podważających to ustalenie Sądu Okręgowego . Strona ta nie wykazała jednak w żaden sposób , że sama również wykonała w całości ciężące na niej obowiązki wynikające z umów zawartych ze stroną powodową . Należy tu także wskazać , że reguła dotycząca ciężaru dowodu (art.6 k.c.) nie może być rozumiana w ten sposób , że zawsze, bez

względem na okoliczności sprawy, ciężar dowodu spoczywa na stronie powodowej. Jeżeli strona powodowa udowodniła fakty przemawiające za zasadnością powództwa, to na stronie pozwanej spoczywa ciężar udowodnienia ekscypcji i faktów uzasadniających, jej zdaniem, oddalenie powództwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z 20.04.1982r., I CR 79/82, wyrok z 17.12.1996r., I CR 45/96) . Pozwana natomiast nie przedłożyła kontrdowodów, które podważyłyby wiarygodność dowodów przedstawionych przez stronę powodową i które by świadczyły ,że dokonała zapłaty całej należności dochodzonej pozwem i by uczyniła to jeszcze przed wytoczeniem powództwa albo też by rzeczywiście uzgodniła ze sprzedawcą zmianę terminów zapłaty oznaczonych w fakturach.

W tym miejscu należy również wskazać ,że na stronach niniejszego postępowania będących profesjonalistami w obrocie gospodarczym - tak stronie powodowej jak i pozwany - ciążył obowiązek terminowego zgłoszenia wszelkich wniosków dowodowych stanowiący wyraz dbałości o swoje interesy . Należy tu także wskazać ,że obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc) , a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 kc). Samo twierdzenie strony postępowania nie jest natomiast dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla sprawy okoliczności (art. 227 kpc) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 r. , I PKN 660/00 , Wokanda 2002/7-8/ 44). Sąd nie ma natomiast obowiązku działania w zastępstwie strony i dopuszczenia dowodu z urzędu nie wskazanego przez stronę , czy też przez jej pełnomocnika procesowego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2000 r. , (...) 661/00 , LEX nr 52781 , postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2000 r. , II CKN 1322/00 , LEX nr 51967 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2000 r. , III CKN 567/98 , LEX nr 52772 , wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 1998 r. , II UKN 182/98 , OSNP 1999/17/556 , wyrok z dnia 9 lipca 1998 r. , II CKN 657/ 97 , LEX nr 50630 , wyrok z dnia 25 czerwca 1998 r. , III CKN 384/ 98 , Biul.SN 1998/11/ 14 , wyrok z dnia 25 marca 1998 r. , CKN 656/97 , OSNC 1998/12/208). Regulacja ta dotyczy wszelkich okoliczności faktycznych, wyjąwszy te, które są powszechnie znane (art. 228 §1 k.p.c.), znane sądowni z urzędu (art. 228 §2 k.p.c.), przyznane przez stronę przeciwną w sposób wyraźny (art. 229 k.p.c.) lub dorozumiany (art. 230 k.p.c.), a także tych, które można wyprowadzić w drodze wnioskowania z innych, udowodnionych już faktów (art. 231 k.p.c.).

W tym zatem zakresie jak wskazano powyżej Sąd Okręgowy faktury dołączone do pozwu obdarzył wiarą. To samo dotyczy także pozostałych dowodów dołączonych do akt przez stronę powodową co do których strona pozwana nie zgłosiła żadnych zarzutów co do ich wiarygodności , prawdziwości oraz co do ich mocy dowodowej . Należy tu także wskazać ,że chociaż faktura stanowi jedynie dokument księgowy , rozliczeniowy i nie stanowi ona umowy jako takiej , dokumentu określającego warunki umowy wiążące jej strony i mającego w tym zakresie pierwszeństwo przed dokonanymi wcześniej między stronami umowy uzgodnieniami jej warunków jeżeli takowe w ogóle miały miejsce (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 lutego 1993 r. , I ACr 2/93 , OSA 1993/6/35 wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 29 stycznia 1993 r. , I ACr 12/93, OSA 1993/6/42) , to może ona stanowić i stanowi jeden z dowodów świadczących o zawarciu takiej umowy między stronami i jej warunkach .

Jak wskazano wyżej strona pozwana twierdziła ,że strony dokonały innych uzgodnień w zakresie terminów płatności ceny za odebrane towary niż czyniły to przedmiotowe faktury jednakże okoliczności tej nie wykazała ograniczając się tylko i wyłącznie do gołosłownych twierdzeń w tym zakresie .

Stosownie natomiast do przepisu art. 488 § 1 kc świadczenia będące przedmiotem zobowiązań z umów wzajemnych (świadczenia wzajemne) powinny być spełnione jednocześnie, chyba że z umowy, z ustawy albo z orzeczenia sądu lub decyzji innego właściwego organu wynika, iż jedna ze stron obowiązana jest do wcześniejszego świadczenia. Tak więc termin płatności oznaczony w przedmiotowych fakturach - a z materiału dowodowego co należy jeszcze raz podkreślić - nie wynika , aby faktury w tej części czyniły odstępstwo od wcześniejszych innych uzgodnień stron w tym zakresie – nie odbiega na niekorzyść strony pozwanej , a wręcz przeciwnie mając na względzie zapis art. 488 kc jest on korzystniejszy dla strony pozwanej , niż przyjęcie obowiązku jednoczesnego spełnienia świadczenia wraz ze spełnieniem świadczenia wzajemnego strony powodowej . Jeżeli zatem strony w umowie wzajemnej nie ustaliły terminu spełnienia świadczenia wzajemnego, w tym również terminu płatności ceny – wówczas nie znajdzie także zastosowania art. 455 k.c., lecz właśnie przepis art. 488 § 1 k.c. statuujący zasadę równoczesności spełniania świadczeń wzajemnych. Jeśli mamy więc

do czynienia z umowami wzajemnymi – nie można mówić o zobowiązaniach bezterminowych (zob. J.P. Naworski, Głosa do wyroku SN z dnia 15 listopada 1989 r., III CRN 354/89, OSP 1991, z. 7-8, poz. 187). W sytuacji zatem, gdy strony nie oznaczyły np. w umowie sprzedaży innego terminu zapłaty ceny, to wobec obowiązywania zasady równoczesności świadczeń – roszczenie o uiszczenie ceny staje się wymagalne z chwilą spełnienia przez sprzedawcę świadczenia niepieniężnego (wyrok SN z dnia 2 września 1993 r., II CRN 84/93, OSNCP 1994, nr 7-8, poz. 158, Wokanda 1994, nr 2, s. 4; uchwała SN z dnia 18 listopada 1994 r., III CZP 144/94, OSNC 1995, nr 3, poz. 47, Wokanda 1995, nr 1, s. 5, Orzecznictwo Sądów w sprawach Gospodarczych 1994, nr 9, poz. 161). Przepis art. 488 kc w niniejszym przypadku wyłącza zatem stosownie przepisu art. 455 kc. Nawet jednakże gdyby tak nie było, to i tak stosownie do tego ostatniego przepisu, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Gdy zatem wystawca faktury umieszczając na niej termin zapłaty i doręczając ją dłużnikowi to również skutecznie wzywa tegoż do zapłaty świadczenia wzajemnego. I chociaż nie oznacza to, że roszczenie w ogóle istnieje, czy też, że jest ono zasadne to i tak nie ulega wątpliwości, że faktura taka stanowi wezwanie do zapłaty. Przypisanie fakturze charakteru wezwania do zapłaty dotyczy natomiast tej sfery stosunku cywilnoprawnego, jakim jest wymagalność i termin zapłaty roszczenia. Faktura jest bowiem skutkiem zawarcia i wykonania umowy sprzedaży, a nie odwrotnie. Strona pozwana nie wykazała natomiast jak wskazano powyżej, że strona powodowa nie wykonała należycie swoich obowiązków wynikających z zawartych przez strony umów.

Mając powyższe na względzie oraz przywołane powyżej przepisy Sąd Okręgowy zasądził od strony pozwanej na rzecz powódki całą kwotę dochodzoną pozwem z tytułu należności głównej.

Przedmiotem żądania pozwu było także roszczenie strony powodowej o zasądzenie odsetek od powyższych należności składających się na należność główną. Zgodnie natomiast z przepisami art. 359 k.c. odsetki od sumy pieniężnej należą się tylko wtedy, gdy to wynika z czynności prawnej albo z ustawy, z orzeczenia sądu lub z decyzji innego właściwego organu. Przepis ten statuuje zatem zasadę, że obowiązek zapłaty odsetek musi mieć podstawę bądź w czynności prawnej (z reguły w umowie), bądź w ustawie, bądź też w orzeczeniu sądu lub w decyzji innego właściwego organu. (J. Gudowski, Kodeks cywilny. Komentarz. Księga trzecia, Lexis Nexis 2013). Kodeks cywilny nie określa również pojęcia odsetek. W literaturze najczęściej rozumie się przez nie wynagrodzenie za korzystanie z cudzych pieniędzy (albo też innych zamiennych rzeczy ruchomych) lub za obracanie własnymi pieniędzmi w cudzym interesie. Są to odsetki zwykle, mające charakter kredytowy. Od tego rodzaju odsetek należy odróżnić odsetki za opóźnienie w wykonaniu zobowiązania pieniężnego (art. 481 § 1), które można traktować jako quasi-odszkodowanie, odszkodowanie ryczałtowe czy też swoistą represję cywilną. Suma odsetek zależy od wysokości stopy procentowej, wielkości długu głównego oraz czasu trwania tego długu lub czasu opóźnienia w jego uregulowaniu. Jeżeli obowiązek płacenia odsetek nie wynika z czynności prawnej, należą się one wierzycielowi wtedy, gdy przewiduje to przepis ustawy. W kodeksie przepisem takim jest m.in. art. 481 § 1 k.c. Z powyższego wynika zatem, że przepisy art. 481 § 1 k.c. obciąża dłużnika obowiązkiem zapłaty odsetek bez względu na przyczyny uchybienia terminowi płatności sumy głównej. Sam fakt opóźnienia przesądza, że wierzycielowi należą się odsetki. Dłużnik jest zobowiązany uiszczyć je, choćby nie dopuścił się zwłoki w rozumieniu art. 476 kc i choćby wierzyciel nie doznał szkody. Wierzyciel więc, dochodząc odsetek na podstawie art. 481 kc, nie musi wykazywać swej szkody. (J. Gudowski, op.cit.). Zgodnie bowiem z przepisem art. 481 § 1 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie była następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe (art. 481 § 2 kc). W aktualnym brzmieniu tego przepisu począwszy od dnia 1 stycznia 2016 r. są to odsetki ustawowe za opóźnienie.

Stosownie jednak do zapisów ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych z dnia 8 marca 2013 r. tj. z dnia 10 maja 2016 r. (Dz. U z roku 2016 poz. 684) jej przepisy stosuje się między innymi do transakcji handlowych, których wyłącznymi stronami są przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów art. 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej, podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (art. 2 pkt 1 i 2). Zgodnie zaś z jej zapisem z art. 4 użyte w ustawie określenie transakcja handlowa oznacza umowę, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie

usługi, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością. Przepisy tej ustawy w jej aktualnym brzemieniu w art. 4a stanowią nadto wprost, że do transakcji handlowych nie stosuje się przepisu art. 481 § 2 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny. Zgodnie nadto z zapisem art. 7 ust. 1 w transakcjach handlowych - z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny - wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- wierzyciel spełnił swoje świadczenie;

- wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

W ocenie Sądu Okręgowego przesłanki te zostały spełnione w niniejszym postępowaniu wbrew gołosłownemu zarzutowi zawartemu w odpowiedzi na pozew. Stosownie nadto do zapisu z ust. 2 termin zapłaty określony w umowie nie może przekraczać 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, chyba że strony w umowie wyraźnie ustalą inaczej i pod warunkiem że ustalenie to nie jest rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela. Jeżeli ustalony w umowie termin zapłaty jest dłuższy niż 60 dni, liczonych od dnia doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, a nie jest spełniony warunek, o którym mowa w ust. 2, wierzycielowi, który spełnił swoje świadczenie, po upływie 60 dni przysługują odsetki, o których mowa w ust. 1.

Należy także wskazać, że dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się ono wymagalne nawet wtedy, gdy kwestionuje jego istnienie albo jego zasadność (por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 listopada 1995 r., I ACr 592/95, OSA 1996/10/48).

Strona pozwana co należy tu jeszcze raz podkreślić kwestionowała w przypadku przedmiotowych faktur terminy ich płatności, nie wskazując jednocześnie jakie nowe terminy uzgodniły strony i nie wykazując tej okoliczności. W tym zakresie Sąd Okręgowy chociaż nie uwzględnił zasadności zarzutu strony pozwanej, to jednakże z urzędu uwzględnił, że terminy płatności wskazane przez stronę powodową w pozwie w przypadku jednej z faktur objętych niniejszym postępowaniem przypadł na dzień ustawowo wolny od pracy. Dotyczy to faktury z dnia 27 lutego 2017 r. (k. 54). Stosownie natomiast do przepisu art. 115 kc w jego dotychczasowym brzmieniu obowiązującym przed zmianą Kodeksu cywilnego, jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy, termin upływa dnia następnego. Zgodnie z ustawą z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz. U. Nr 4, poz. 28 z późn. zm.) dniami wolnymi od pracy są wszystkie niedziele oraz następujące dni: 1 stycznia, 6 stycznia – Święto T., pierwszy i drugi dzień Ś. Wielkanocnych, 1 maja – Święto Pracy, 3 maja – Święto Narodowe Trzeciego Maja, pierwszy dzień Zielonych Świątek, dzień Bożego Ciała, 15 sierpnia – Wniebowzięcie Najświętszej M. P., 1 listopada – Wszystkich Świętych, 11 listopada – Narodowe Święto Niepodległości, 25 i 26 grudnia – dni Świąt Bożego Narodzenia. Przyjmowało się natomiast, że dniami wolnymi od pracy nie są tzw. wolne soboty oraz pozostałe dni, w których praca nie jest wykonywana (uchwała SN z dnia 30 kwietnia 1976 r., III CZP 21/76, OSNC 1976, nr 10, poz. 208; uchwała składu 7 sędziów SN z dnia 25 kwietnia 2003 r., III CZP 8/03, OSNC 2004, nr 1, poz. 1). O dniu ustawowo wolnym od pracy można było bowiem mówić jedynie w odniesieniu do takich dni, które zostały uznane za wolne przepisem ustawy, a uregulowanie to ma walor powszechności, a nie ogranicza się do określonych zakładów pracy lub oznaczonych grup pracowników. Soboty nie charakteryzowały się takimi cechami, gdyż jako dni wolne nie miały charakteru powszechnego, chociaż obejmowały wiele grup pracowników i wiele zakładów pracy. Po zmianie tego przepisu od roku 2017 r. zyskał on jednak nowe brzemienie. Stosownie zaś do aktualnego brzmienia tego przepisu jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą. Przepis art. 115 kc w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 16.12.2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2255), która weszła w życie 1.01.2017 r., stosuje się jednakże tylko i wyłącznie do terminów, które nie upłynęły przed dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej.

Przepis artykułu 115 k.c. ma zatem zastosowanie do terminów, które określają ramy czasowe wykonania jakiejś czynności, np. termin na zapłatę należności z faktury, która uznawana jest jednocześnie za wezwania do zapłaty jeżeli spełnia wszystkie wymogi przewidziane dla wezwania.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy w przypadku roszczeń strony powodowej o zasądzenie odsetek od należności dochodzonych przedmiotowym pozwem w przypadku tych należności, co do której terminy jej płatności oznaczony przez stronę powodową przypadają na dzień oznaczony w powyższym przepisie uznał, że termin ten upływał w dniu oznaczonym przez ustawodawcę i nie mógł zakończyć się on w terminie zapłaty należności wynikającym z zapisu w powyższej fakturze. Mając to na względzie Sąd Okręgowy oddalił roszczenie strony powodowej o zasądzenie odsetek od jednej z należności za okres wcześniejszy oznaczony w pozwie, który obejmował w tym przypadku również dzień wyłączony przez ustawodawcę powyższym przepisem, zasądzając należne odsetki od terminu ustalonego zgodnie z tym przepisem i oddalając powództwo w pozostałym zakresie. Odsetki od pozostałych należności zostały zasądzone przez Sąd Okręgowy za okresy zgodnie z żądaniem pozwu.

Ustosunkowując się do wniosku pozwanego o rozłożenie świadczenia na raty wskazać należy, iż pozwany w żaden sposób nie uzasadnił swojego wniosku w tym zakresie. Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego w ocenie Sądu Okręgowego brak jest natomiast podstaw do stwierdzenia, iż w niniejszej sprawie mamy rzeczywiście do czynienia ze szczególnie uzasadnionym wypadkiem w rozumieniu art. 320 kpc.

Zgodnie z przepisem art. 320 kpc w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie. Przepis ten ma zastosowanie także w postępowaniu nakazowym, w jego fazie wywołanej wniesieniem zarzutów czy sprzeciwu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 1997 r., II CKN 175/97, OSNC 1997/12/207). Uprawnienie to przysługuje jednak sądowi w szczególnie uzasadnionych wypadkach, a więc w sytuacjach, w których ze względu na stan majątkowy pozwanego spełnienie zasądzonych świadczenia byłoby dla pozwanego niemożliwe do wykonania lub w każdym razie bardzo utrudnione i narażało by jego samego lub np. jego bliskich na niepowetowane szkody. Trudności w spełnieniu świadczenia mogą być obiektywne spowodowane czynnikami zewnętrznymi niezależnymi od dłużnika mogą być jednak spowodowane również jego własnym działaniem (por. Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, Część pierwsza Postępowanie rozpoznawcze, Tom 1, pod redakcją Tadeusza Erecińskiego, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1997, teza 2 do art. 320 str. 472 oraz Kodeks postępowania cywilnego, Komentarz Tom 1, Wydanie 3 pod redakcją prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego, Wydawnictwo C.H. BECK Warszawa 2001, teza 26 do art. 320 str. 1176). Skorzystanie z tego prawa ma na celu ochronienie pozwanego od postępowania egzekucyjnego ma bowiem na celu umożliwienie mu wykonania wyroku w sposób dobrowolny (por. Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego pod redakcją Tadeusza Erecińskiego, teza 3 do art. 320, str. 472, Kodeks postępowania cywilnego pod redakcją prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego, teza 2 do art. 320 str. 1172, por. też Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem pod redakcją prof. dr Jerzego Jodłowskiego i dr hab. Kazimierza Piaseckiego, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1989, Tom 2, Postępowanie rozpoznawcze, teza 2 do art. 320 str. 511). Szczególne uzasadnione wypadki w rozumieniu tego przepisu nie muszą mieć wyjątkowego charakteru o tym decydują bowiem okoliczności konkretnego wypadku. Z reguły chodzi tu o okoliczności leżące po stronie dłużnika, które czynią nierealnym spełnienie przez niego od razu w pełnej wysokości zasądzonych świadczenia. Nie można jednak nie brać pod uwagę także sytuacji samego wierzyciela (por. Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem pod redakcją prof. dr Jerzego Jodłowskiego i dr hab. Kazimierza Piaseckiego, teza 26 do art. 320 str. 513).

Formuła „sąd może” nie oznacza jednak żadnej dowolności poza wszelką kontrolą. O zastosowaniu tego przepisu decydować będą ustalenia sądu, w świetle których sąd uzna, że są podstawy do tego, że zostały spełnione niezbędne przesłanki (por. Kodeks postępowania cywilnego pod redakcją prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego, teza 7 do art. 320 str. 1173, Kodeks postępowania cywilnego z komentarzem pod redakcją prof. dr Jerzego Jodłowskiego i dr hab. Kazimierza Piaseckiego, teza 7 do art. 320 str. 511). O rozłożeniu na raty decyduje nadto stan rzeczy w chwili orzekania (por. Kodeks postępowania cywilnego pod redakcją prof. dr hab. Kazimierza Piaseckiego, teza 28 do art. 320 str. 1176).

Strona pozwana jak wskazano wyżej przed Sądem Okręgowym w żaden sposób nie wykazała zasadności swojego żądania w tym zakresie . Strona pozwana również nie wykazała ,że sytuacja powoda jest dobra i że rozłożenie należności na raty nie będzie mieć wpływu na jego kondycję finansową . Zwłoka ze strony pozwanego w zapłacie za dostarczony mu towar niewątpliwie co jest zresztą w ocenie Sądu Okręgowego oczywiste niekorzystnie wpływa na bieżącą działalność powódki. Rozłożenie na raty zasądanego świadczenia niewątpliwie pogłębiłoby tylko ten stan rzeczy. Tymczasem jeszcze raz należy podkreślić , iż rozważając zasadność zastosowania art. 320 kpc sąd winien mieć na względzie wszystkie okoliczności sprawy, dotyczące nie tylko pozwanego, ale również powoda. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest podstaw do tego, by na gruncie stosunków zobowiązaniowych stawiać pozwanego w uprzywilejowanej pozycji z racji przedmiotu prowadzonej przez niego działalności . Pozwany występuje bowiem występuje w powszechnym obrocie prawnym, z którego uzyskuje przychody i ponosi wydatki i tak jak każdy przedsiębiorca zobowiązany jest do racjonalnego dysponowania swoim majątkiem. Pozwany nadto zawierając kontrakty w sposób świadomy i dobrowolny i mając wiedzę na temat wysokości środków finansowych, jakie posiada winien dostosować do tego własne wydatki i zaciągać zobowiązania w taki sposób, by móc się z nich wywiązać, a w szczególności by uniknąć dalszego zadłużania się -winien chociażby ograniczyć zakres dostaw towaru od powódki. W ocenie Sądu Okręgowego brak jest również usprawiedliwienia dla przerzucania ciężaru finansowania pozwanego na jego prywatnych wierzycieli, którzy przecież również mają do wypełnienia własne zobowiązania publicznie i prywatnoprawne , a do takiej sytuacji by prowadziło uwzględnienie żądań strony pozwanej w zakresie zastosowania przepisu art. 320 kpc .

Należy nadto wskazać ,że strona pozwana jako profesjonalista działający w obrocie gospodarczym winna mieć świadomość konsekwencji zawartych umów oraz ich wykonania przez stronę powodową .W tej sytuacji skorzystanie przez stronę powodową ze swoich uprawnień nie prowadzi w ocenie Sądu Okręgowego do naruszenia fundamentalnej zasady prawa cywilnego, jaką jest zasada uczciwego postępowania w obrocie prawnym i związany z tym wymóg brania pod uwagę interesów obu stron stosunku cywilnoprawnego.

Stosownie do przepisu art. 98 § 1 kpc strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem lub radcą prawnym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego (§ 2 art. 98 kpc) . Do niezbędnych zaś kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (§ 3 art. 98 kpc). Stosownie natomiast do przepisu art. 99 kpc stronom reprezentowanym przez radcę prawnego zwraca się natomiast koszty w wysokości należnej według przepisów o wynagrodzeniu adwokata .

Zgodnie zaś z przepisem art. 100 kpc w razie częściowego tylko uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone. Sąd może jednak włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli jej przeciwnik uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania albo gdy określenie należnej mu sumy zależało od wzajemnego obrachunku lub oceny sądu. W przedmiotowym przypadku , jak wynika z powyższego powód uległ nieznacznie co do swoich roszczeń i to tylko i wyłącznie w zakresie części roszczenia ubocznego dochodzonego obok należności głównej - odsetek (w zakresie terminów ich wymagalności) dlatego też całością kosztów Sąd Okręgowy obciążył stronę pozwaną .

Sąd Okręgowy w niniejszym postępowaniu nie znalazł także podstaw aby orzec o kosztach postępowania na podstawie przepisu art. 101 kpc czy art. 102 kpc .

Sąd Okręgowy pełnomocnikowi powoda przyznał koszty wynagrodzenia w wysokości stawki podstawowej , jako stawki minimalnej wysokości tego wynagrodzenia. Rozpoznając kwestię kosztów, Sąd Okręgowy przy określeniu ich wysokości miał na uwadze treść rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 , poz. 1804 z późn. zm) obowiązującego w dacie wytoczenia powództwa . Na koszty zasądzenie na rzecz strony powodowej składała się także opłata od pozwu oraz opłata skarbową od udzielonego przez stronę powodową pełnomocnictwa jej pełnomocnikowi procesowemu .

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w sentencji wyroku .